

FH-FORMAND:

**Ingen grøn
omstilling uden
flere faglærte**

ULANDSSEKRETARIATET – DTDA
DANISH TRADE UNION DEVELOPMENT AGENCY

FAGBEVÆGELSEN I VERDEN

I KRIGENS SKYGGE: **Støtte til Øst**

MALAWI: **Bedre erhvervsskoler**

Arbeitsmarkedet skal igennem en gigantisk, grøn forandring:

Ingen grøn omstilling uden flere faglærte

Muligheden for at få et ordentligt arbejde er en adgangsbillet til et godt liv – det gælder, uanset hvor i verden man bor. Bare i Afrika træder mere end 12 millioner unge hvert år ind på arbejdsmarkedet, men der bliver kun skabt omkring tre millioner nye job. Der er altså millioner af ledige hænder. Alligevel mangler der faglærte – særligt til de nye job i de hastigt voksende grønne sektorer. I Nairobi skal der bruges flere dygtige elektrikere i takt med, at bybusserne skifter til el, og i Malawi mangler man installatører, der kan opsætte solceller – for blot at nævne et par eksempler. Ligesom i Danmark er der imidlertid i mange afrikanske lande en tendens til, at faglige uddannelser nedprioriteres. Det er ærgerligt, for en faglig uddannelse kan være den adgangsbillet til et ordentligt arbejde og forbedrede levevilkår, som millioner drømmer om.

Flere faglige uddannelser af høj kvalitet

Den grønne omstilling ruller i disse år ind over arbejdsmarkedet. Der er behov for både at uddanne de store generationer af unge, hvis fremtid afhænger af et ordentligt arbejde og for at omskole de arbejdere, som mister deres job. Omstillingen kan slet ikke lade sig gøre uden flere kloge hænder til at sætte vindmøllerne og solcellerne op.

Erhvervsuddannelserne i lande som Tanzania, Kenya og Malawi er imidlertid underfinansierede og har forældet udstyr. Der er behov for at opdatere læseplaner med den nyeste grønne viden, efteruddannede faglærere og sikre et tæt samarbejde med arbejdsmarkedets parter, så de unge får de kvalifikationer, som efterspørges på det lokale arbejdsmarked. Derfor samarbejder Ulandssekretariatet med vores lokale partnere om at skræddersy faglige uddannelser målrettet de nye grønne job – og i det hele taget forbedre erhvervsuddannelserne i en række lande.

Det kan du læse mere om på de næste sider. Her har vi samlet nogle af de vigtige resultater, Ulandssekretariatet har opnået i 2023, hvor vi sammen med vores partnere i Afrika, Asien, Latinamerika, MENA og Østeuropa har arbejdet for at sikre ordentlige job, arbejderes rettigheder, stærke sociale sikkerhedsnet og dialog og forhandling.

God læselyst!

Morten Skov Christiansen
Formand for Ulandssekretariatet
Formand for Fagbevægelsens
Hovedorganisation

Side 4

Foto: Johan Bagh

Side 6

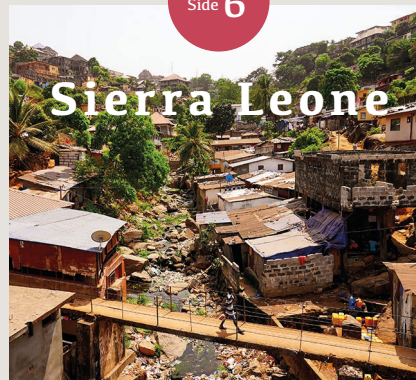

Foto: Rasmus Holm

Side 10

Foto: Minzgar Oo/Panos

Side 14

Nepal

Foto: Søren Bjerggaard Jepsen

Malawi

Side 20

Indhold

I skyggen af krigen i Ukraine	4
Fra farefuld migration til organiseret arbejde	6
Kurser klæder kvinder på til lederskab	8
Fagbevægelsen kæmper for Myanmar	10
Sikkerhedsnet griber Colombias fattigste	12
Adgang til social sikring i Nepal	14
Organiseringssucces i Zanzibar	16
Bedre faglige uddannelser i Tanzania	18
Unge i Malawi lærer at installere solceller	20
Globus-puljen giver unge udsyn	22
Fagbevægelsen støtter kolleger i verden	24
På kampagnespor i Danmark	26
Unge viser vej til Verdensmålene	28
Om Ulandssekretariatet	30
Ulandssekretariatets indsats	32
Ulandssekretariatets nøgletal	34
Fagbevægelsen spiller en global nøglerolle	35

I SKYGGEN AF KRIGEN I UKRAINE:

Vi støtter vores østlige naboer på vejen mod EU

Da Ruslands kampvogne den 24. februar 2022 rullede over Ukraines grænser, blev mere end 40 millioner ukrainere tvunget ud i en blodig krig, som har kastet mørke sikkerhedspolitiske skygger i nabolandene og hele Europa. Ulandssekretariatet støtter vores østlige nabolande, Ukraine, Georgien og Moldova med programmer, der fremmer arbejdstagerrettigheder, demokrati og stabilitet – og som understøtter den tilnærmelse til EU, som store dele af befolkningerne i landene ønsker.

”Støtten til EU er overvældende. Folk vil gerne have den samme levestandard og frihed som i EU. Tilliden er stor, men viden er lav. Det er vores opgave som fagbevægelse at forklare og vise, at stærke arbejdstagerrettigheder er afgørende for at nå dertil,” siger Irakli Petriashvili, som er formand i Georgiens hovedorganisation GTUC.

EU-flag i gaderne

I Moldovas hovedstad, Chişinău, hænger EU-flagene side om side med den moldoviske blå-gul-røde trikolor foran alle offentlige bygninger. Siden Ruslands invasion af Ukraine er Moldovas strategiske betydning vokset markant. Ulandssekretariatet samarbejder med Moldovas hovedorganisation, CNSM, om et projekt, der klæder fagbevægelsen på til at bidrage til EU-tilnærmelsen.

”For os er det vigtigt at opbygge vores kompetencer,

så vi bliver inkluderet i integrationen med EU,” siger vicepræsident i CNSM, Lilia Franț.

Inspireret af den danske model

Georgien, Ukraine og Moldova er alle officielt kandidatlande til EU, men for rent faktisk at blive medlemmer, skal landene leve op til en lang række krav – også i forhold til arbejdsmarkedslovgivningen. I Georgien og Ukraine har Ulandssekretariatet, 3F og Dansk Industri fælles projekter, der skal sikre, at arbejdsmarkedets parter sidder med ved forhandlingsbordene, når de vigtige beslutninger i forhold til EU-integrationen bliver taget.

”Støtten til EU er overvældende. Folk vil gerne have den samme levestandard og frihed som i EU

Irakli Petriashvili, formand for Georgiens Hovedorganisation

Herhjemme i Danmark har vi en stærk dansk model, hvor arbejdsmarkedets parter sætter sig sammen for at forhandle løn og overenskomster – og dermed sikre ordentlige arbejdsforhold for arbejdstagerne. Den stærke tradition for dialog og forhandling er ikke til stede i hverken Ukraine, Georgien eller Moldova.

”Den danske model er en kilde til inspiration i mange lande rundt om i verden. Det er også et system, vi meget gerne vil have. Som et land med en meget stor

arv fra sovjettiden, er befolkningen ikke vant til at blive involveret i beslutninger, og det kan social dialog være med til at ændre,” siger Irakli Petriashvili fra GTUC.

”Den danske model er en kilde til inspiration i mange lande rundt om i verden

Irakli Petriashvili, formand for Georgiens Hovedorganisation

Foto: Vano Shlamov/APP

Tusindvis af georgiere demonstrerer deres ønske om EU-medlemskab ved blandt andet at vifte med EU-flag.

Foto: Johan Bøgh

8 ANSTÆNDIGE JOBS OG ØKONOMISK VÆKST

16 FRED, RETFÆRDIGHED OG STÆRKE INSTITUTIONER

Ordentlige job

Foto: Johan Bagth

SIERRA LEONE

Fra farefuld migration til organiseret arbejde

Ibrahim Kabba fra Sierra Leone blev lokket af mulighederne for fast arbejde og en stabil indkomst. En ven havde fortalt ham, at der var job at få i Algeriet, så – som mange andre fattige vestafrikanere – drog han nordpå på en farefuld færd gennem Sahara. Men da han efter en måned ankom til Algeriet, gik det hurtigt galt, fortæller Ibrahim Kabba: Han stødte ind i politiet og blev anholdt, sigtet for at opholde sig illegalt i landet. I fængslet blev han mishandlet, og først efter at være blevet overført til nabolandet Niger, hvor han tilbragte endnu en måned i et uhumsk fængsel, lykkedes det ham at vende hjem til Freetown, Sierra Leones hovedstad.

”Da jeg kom tilbage til Freetown, havde jeg ikke noget at tage mig til. Jeg begyndte at indsamle og sælge skrald for at overleve,” siger Ibrahim Kabba.

Ibrahim Kabba er en af de affaldssamlere, som er blevet organiseret.

Han tilhører dermed de over 90 procent af Sierra Leones arbejdsstyrke, som for at skaffe mad på bordet må tage forefaldende arbejde i den uformelle økonomi.

Organiserer arbejderne

Ulandssekretariatet samarbejder med Sierra Leones hovedorganisation, SLLC, om at skaffe beskæftigelse til unge mennesker som Ibrahim Kabba ved at skabe ordentlige job og organisere arbejdere fra den uformelle økonomi i landets affaldssektor. Med Ulandssekretariatets støtte har SLLC i dag organiseret mere end 500 affaldssamlere og sikret bedre arbejdsforhold for arbejdere i den uformelle økonomi.

”Jeg blev opfordret til at melde mig ind i en fagforening for affaldssamlere for at forbedre mine arbejdsvilkår,” siger Ibrahim Kabba, som i dag er glad for, at han fulgte opfordringen.

Kurser og værnemidler

SLLC samarbejder med bystyret i Freetown om at rydde op i de enorme mængder af skrald og plastik, der flyder i byens floder og er med til at forværre de oversvømmelser, der som resultat af klimaforandringer rammer byen oftere og oftere. Unge affaldssamlere fra den uformelle økonomi får adgang til kurser og personlige værnemidler, som beskytter dem mod sygdomme under håndteringen af affaldet. Sideløbende gennemfører SLLC også en større informationskampagne, som gennem TV- og

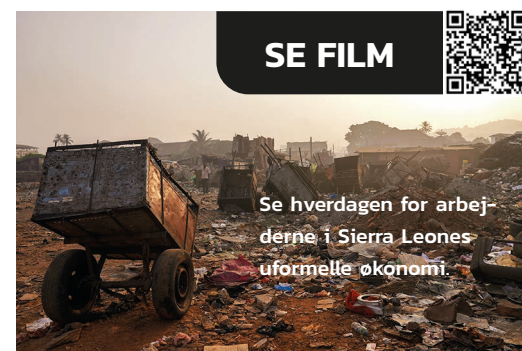
Freetown er ved at gro til i affald, som bl.a. er med til at forværre oversvømmelser.

Foto: Rasmus Solm

radioindslag samt kampagner på sociale medier oplyser Sierra Leones befolkning om bl.a. affaldshåndtering. Projektet spiller sammen med en større indsats for at gøre Freetown til en grøn by, og bystyret har bl.a. også taget initiativ til at plante en million træer.

Kort efter Ibrahim Kabba vendte tilbage til Freetown blev han af en ven opfordret til igen at prøve lykken ved at migrere.

”Men det skulle jeg ikke nyde noget af efter alt, jeg havde været igennem. Så vil jeg hellere blive her og samle skrald,” siger han. —

SE FILM

Se hverdagen for arbejderne i Sierra Leones uformelle økonomi.

Souhir Sdiri fandt modet til at gå efter en lederstilling efter at have deltaget i Ulandssekretariatets kurser.

Foto: Mohamed Hassan

Kurser klæder kvinder på til lederskab

Kurset har forbedret mine lederevner – både i fagforeningen og mere generelt. Det gør, at jeg kan være et godt eksempel for andre kvinder på min arbejdsplads

Amal Al-Moussa, kursusdeltager

Tunesiske Souhir Sdiri satte sig et mål: Hun ville gå forrest og tage lederskab. Derfor besluttede hun i 2023 at stille op til bestyrelsesvalget i det tunesiske forbund for landbrugsarbejdere.

Som fagforeningsaktivist har Souhir Sdiri kæmpet for ligestilling og kvinders rettigheder. Hun har bl.a. trænet sine kollegaer i rettigheder i forhold til kønsbaseret vold og chikane på arbejdspladsen. Og hun har kæmpet for mere sikre transportforhold for kvindelige landbrugsarbejdere, som ofte bliver ofre for trafikulykker, når de bliver fragtet til markerne stuvet sammen på ladet af en lastvogn.

I september 2023 blev Souhir Sdiri valgt til bestyrelsen i forbundet for landsbrugsarbejdere under hovedorganisationen UGTT. Souhir Sdiri er en af de flere hundrede kvinder i Tunesien, Jordan og Marokko, som har været igennem Ulandssekretari-

atets tillidsrepræsentantkurser, hvor hun med undervisning i bl.a. kommunikation og public speaking er blevet klædt på til lederrollen.

”Før plejede jeg at fryse, når jeg skulle tale offentligt. Hver gang jeg stillede mig frem foran et publikum, blev jeg overvældet af angst. Tillidsrepræsentantkurserne har hjulpet mig til at blive bedre til at tale offentligt,” siger Souhir Sdiri:

”Jeg vidste, at jeg havde færdighederne til at gå efter en lederstilling, men at jeg manglede evnerne til at stille mig frem foran et publikum og tale. Da jeg først havde lært det, følte jeg mig selvsikker nok til at stille op til bestyrelsesvalget.”

Nyt lederskabsprogram

I 2023 har Ulandssekretariatet lanceret et nyt lederskabsprogram med fokus på ligestilling,

som bygger videre på succesen med tillidsrepræsentantkurser. Målet er at træne 700-900 kvindelige fagforeningsaktivister i 2023 – 2025. Deltagerne er fra Tunesien, Jordan og Marokko samt Ghana og Kenya. Jordanske Amal Al-Moussa deltager i lederskabskurset. Hun er mor til tre, arbejder som salgsassistent på et apotek og er medlem af bestyrelsen i det jordanske fagforbund for sundhedsarbejdere.

”Kurset har forbedret mine lederevner – både i fagforeningen og mere generelt. Det gør, at jeg kan være et godt eksempel for andre kvinder på min arbejdsplads,” siger Amal Al-Moussa.

I Jordan har Ulandssekretariatets tillidsrepræsentantkurser tidligere hjulpet kvindelige fagforeningsledere på vej. I 2021 blev Bushra Al-Salman den før-

ste kvinde i toppen af Jordans fagbevægelse, da hun satte sig i stolen som formand for det jordanske fødevarerforbund.

”Jeg deltog i flere af Ulandssekretariatets faglige kurser, som jeg virkelig lærte meget af,” siger Bushra Al-Salman: ”Det var her, jeg fandt ud af, at jeg havde ambitioner om at blive leder”.

Dobbelt udfordring

Fra sin nyhvervede bestyrelsespost vil tunesiske Souhir Sdiri fortsætte arbejdet med at fremme ligestilling og sikre arbejdstagerrettigheder.

”Arbejdende kvinder bliver mødt af en dobbelt udfordring på arbejde og i hjemmet, men enhver kvinde bør forfølge sine egne drømme med tålmodighed og vedholdenhed,” siger Souhir Sdiri. —

MELLEMSØSTEN & NORDAFRIKA

Foto: Ulandssekretariatet

MYANMAR

Fagbevægelsen kæmper videre

Foto: Minzayar Oo/Franco

Kaos og borgerkrig har rådet i Myanmar siden militærkuppet i februar 2021. Den folkelige modstand har været massiv og heroisk, men har også kostet mindst 4.000 døde og 20.000 fængslet. En lang række faglige organisationer er blevet forbudt, og mange af fagbevægelsens ledere er fængslet eller i eksil.

Hovedorganisationen CTUM (Confederation of Trade Unions of Myanmar) har været Ulandssekretariatets partner i knap tyve år. Inden militærkuppet var CTUM i fuld gang med at organisere – især i fagforeninger på Myanmar's mange tekstilfabrikker – og der var fremskridt i form af overenskomstforhandlinger, procedurer for konflikthåndtering, tillidsmænd og en ny mindsteløn.

Alt det er nu fortid. I stedet er hundrede tusinder af arbejdere i tekstilindustrien blevet fyret. Dem der arbejder, bliver underbetalt, har ingen rettigheder og arbejdskonflikter bliver slået ned af udkommanderede soldater. Alligevel har formanden for hovedorganisationen CTUM, Maung Maung, ikke mistet håbet.

”Vi må erkende, at det er en svær situation, og vi hænger i med neglene. Men vi gør, hvad fagbevægelsen skal gøre. Vi organiserer,” siger Maung Maung.

Fortsætter med at organisere

CTUM er med i arbejdet med at danne en slags skygge-regering, NUG (National Union Government), som prøver at blive Myanmar's officielle talerør i stedet for militærregimet. På det faglige område ønsker CTUM international støtte til at deltage i FN's internationale arbejdsmarkedsorganisation (ILO's) årlige treparts-

Trods militærstyrets brutalitet har formanden for CTUM, Maung Maung, ikke opgivet håbet.

Siden militærkuppet den 1. februar 2021 er de folkelige protester vokset i Myanmar – og det er den voldelige adfærd fra regimet også. Ulandssekretariatet samarbejder med Myanmar's hovedorganisation CTUM (Confederation of Trade Unions in Myanmar).

konference som godkendt fagforeningspartner.

Imens fortsætter det lange, seje fagforeningsarbejde med støtte fra Ulandssekretariatet og fagbevægelsen i Danmark. Det vil sige hvervning af medlemmer og tillidsmandsudannelse.

Maung Maung fortæller, at CTUM i flere år har arbejdet med elementer fra den danske model og tillidsmandsudannelse.

”I virkeligheden kan man sige, at vi kører efter den danske model, selvom vi ikke har nogle relationer med arbejdsgiverne for tiden. Vi træner os selv i modellen, så vi er klar til fremtiden. Vi har en solid ramme at arbejde indenfor,” siger Maung Maung.

CTUM bruger netværk – både mund-til-øre og krypterede digitale medier – til at række ud til nye fagforeningsaktivister, som så bliver trænet, så de kan indgå i fagforeningsarbejdet i en fremtid, hvor militæret er væk. —

Vi hænger i med neglene.
Men vi gør, hvad fagbevægelsen skal gøre.
Vi organiserer.

Maung Maung, formand for Myanmar's hovedorganisation, CTUM

Inden militærkuppet var det lykkedes for hovedorganisationen CTUM at forbedre forholdene for arbejdere i Myanmar's tekstilindustri.

Sociale sikkerhedsnet griber også de allerfattigste

COLOMBIA

I Colombia er det lykkedes fagbevægelsen at få rullet en asocial lov vedtaget under coronapandemien tilbage, så de allerfattigste ikke længere falder lige lukt igennem et gigantisk hul i landets sociale sikkerhedsnet.

Hovedorganisationen CUT (Central Unitaria de Trabajadores de Colombia) vandt slaget i retten med advokater, og i offentligheden med fortalervirksomhed. CUT er en af Ulandssekretariatets partnere i Colombia, og sejren er vundet med dansk støtte fra Danida-midler, der har til formål at styrke civilsamfundets råderum under og efter Covid-19-pandemien.

”Denne sejr for fagbevægelsen er vigtig og viser, hvordan internationalt samarbejde har været med til at forbedre arbejdstagerrettigheder,” siger CUT’s generalsekretær Over Dorado Cardona.

Støtten er blandt andet gået til at træne 640 tillidsrepræsentanter og fagforeningsmedlemmer i arbejdstagerrettigheder, arbejdsmarkedslovgivning og fortalervirksomhed. Det har haft betydning både i slaget om den konkrete lov og i bredere forstand, fordi CUT er blevet klædt på til at tale arbejdernes sag og sikre deres rettigheder. Efterfølgende har indsatsen spredt sig som ringe i vandet, fordi de trænede tillidsrepræsentanter og fagforeningsmedlemmer selv har trænet mere end 1.300 arbejdere.

Foto CUT

Fagforeningsaktivister protesterer for at få rullet en lov tilbage, som begrænsede de fattigste colombianeres adgang til social sikring.

Fik droppet asocial lov

Arbejdstagerrettigheder havde trange kår under coronapandemien i Colombia, hvor regeringen med et snuptag skar hul i de sociale sikkerhedsnet, som skulle gribe de arbejdere, der blev hårdest ramt af pandemiens økonomiske følgevirkninger. Generalsekretær i CUT, Over Dorado Cardona, har beskrevet situationen for Colombias arbejdere under pandemien som ”mere og mere deprimerende for hver dag”. Colombia har i udgangspunktet et socialt sikkerhedsnet med bl.a. adgang til sundhedssystem og pensioner. Men under pandemien vedtog regeringen, at hvis man tjente mindre end minimumslønnen, ville man miste retten til sociale ydelser såsom pension, barselsorlov, sundhedssystem mm. Beslutningen fik voldsomme konsekvenser for de mange colombianere, som mistede deres job eller overgik til løst arbejde.

Fagbevægelsen kaldte loven pervers og besluttede at indbringe sagen for landets forfatningsdomstol. En del af støtten er via Ulandssekretariatet gået til det retlige slagsmål, som i 2022 blev vundet ved, at forfatningsdomstolen rullede loven tilbage. Desuden har støtten bidraget til at forbedre forhandlingsklimaet mellem fagbevægelsen og myndighederne i Colombia. —

Denne sejr for fagbevægelsen er vigtig og viser, hvordan internationalt samarbejde har været med til at forbedre arbejdstagerrettigheder

Over Dorado Cardona, generalsekretær i hovedorganisationen CUT

Småhandlende på markeder, daglejere på byggepladser eller i landbruget, kokke i gadekøkkener og rickshawførere. Alle eksempler på arbejdere i Nepals uformelle økonomi, der indtil for kort tid siden ikke havde adgang til sociale ydelser som pensionsordning, barsel, arbejdsskadedækning og sundhedsydelser. Med støtte fra Ulandssekretariatet har ITUC-NAC, som er en platform for tre nepalesiske hovedorganisationer, presset på for at få arbejdere i den uformelle økonomi dækket, og i 2023 skete det endelig.

”Helt fra begyndelsen har ITUC-NAC lavet fortalervirksomhed og kampagner for ’Social Sikring for Alle’. Det lykkedes endelig,” siger Gopal Ghimire, som er programleder i ITUC-NAC.

Fra lov til virkelighed

En stor og vigtig sejr for fagbevægelsen og de nepalesiske arbejdere, men i første omgang

kun en sejr på papiret. For selvom arbejdere i den uformelle økonomi nu har adgang til pensionsordninger og en række andre sociale ydelser, så er det stadig kun et fåtal af dem, som i praksis er dækket.

”Der er mange problemer med at føre det ud i livet,” siger Gopal Ghimire fra ITUC-NAC.

Det skyldes blandt andet, at arbejderne i den uformelle økonomi (uformel beskæftigelse udgør anslået 56 procent af Nepals samlede beskæftigelse) skal registrere sig og have et ID-kort for at få adgang til de sociale ydelser. Hvad hovedparten af dem ikke er klar over, ligesom mange slet ikke kender til deres nyvundne rettigheder eller fordelene ved at være dækket. Hertil kommer, at den nye lov er strikket sammen på en måde, så arbejdere i den uformelle økonomi skal betale 11 procent af deres månedsløn, mens myndighederne bidrager med 9,37 procent. De lokale

Arbejdere i den uformelle økonomi får adgang til social sikring

myndigheder er dog stadig i tvivl om, hvor pengene til at dække de omkostninger skal komme fra, og hvordan de i praksis skal implementere lovgivningen.

Hjælp til at blive registreret
Med støtte fra Ulandssekretariatet har ITUC-NAC derfor i

2023 afholdt workshops med lokalpolitikere, repræsentanter fra provinsmyndigheder og fagforeningsledere i syv provinser for at adressere implementeringsudfordringerne, få fjernet forhindringerne og sikre, at der bliver udstedt ID-kort til arbejderne i den uformelle økonomi. ”Der er et stort antal

uformelle arbejdere i vores kommune, men da vi ikke har en database, kender vi ikke det præcise antal,” siger borgmester i Tilathi Koiladi, Arun Kumar Mandal, som kalder det ”meget godt”, at arbejdere i den uformelle økonomi nu får mulighed for at blive grebet af sociale sikkerhedsnet.

”Vi er klar til at samarbejde med den lokale fagforening om det her og søge deres støtte til at identificere arbejdere i den uformelle økonomi samt opfordre dem til at registrere sig på lokalt niveau og tilmelde sig ordningen om social sikring,” siger borgmester Arun Kumar Mandal.

Lærere og pædagoger strømmer ind i fagforeningen

ZANZIBAR

Organisering af flere lærere og pædagoger gør det lettere at presse på for bedre rammer for skole- og førskole børn i Zanzibar.

Foto: BUPL

På bare et år har fagforeningen for lærere og førskolelærere i Zanzibar opnået en markant medlemsfremgang. Omkring 1.600 nye medlemmer har meldt sig ind i ZATU (Zanzibar Teachers' Union). Oveni kommer en lille sjat fra de private skoler, så medlemstallet nu er oppe på godt 5.800 medlemmer. Det er en fremgang på hele 38 procent. Af de nye medlemmer er knap 700 førskolelærere. ZATU organiserer primært offentligt ansatte lærere og førskolelærere. Medlemsfremgangen er med til at give ZATU styrken til at forhandle bedre vilkår for dem.

”Det stigende medlemstal gør, at ZATU bliver stærkere og får større forhandlingsstyrke,” siger generalsekretær i ZATU Haji Juma.

Støtte fra dansk fagbevægelse
ZATU støttes af BUPL (Børne- og Ungdomspædagogerne Landsforbund) og DLF (Danmarks Lærerforening) i samarbejde med Ulandssekretariatet. Støtten gælder organisering af flere medlemmer, fortalervirksomhed og uddannelse af tillidsvalgte i blandt andet arbejdsmiljø, forhandling og pædagogisk inddragelse i undervisning og leg.

Zanzibars regering har ikke gjort det let for jer, som lærernes repræsentanter, at rekruttere og fastholde medlemmer

Gordon Ørskov Madsen, formand for Danmarks Lærerforening

På Zanzibar er der behov for at skabe et bedre forhandlingsrum med arbejdsgiverne, så aftaler om lærernes arbejds- og lønforhold kan forbedres. Det var

et af budskaberne fra DLF's formand Gordon Ørskov Madsen, da han i 2023 holdt tale på Zanzibars lærerforenings kongres.

”Zanzibars regering har ikke gjort det let for jer, som lærernes repræsentanter, at rekruttere og fastholde medlemmer. Ved at ændre arbejdsgiveransvaret frem og tilbage mellem nationalt niveau og distriktsniveau har I flere gange været tvunget til at overbevise medlemmer om at genindmelde sig,” sagde Gordon Ørskov Madsen i talen.

Efter DLF og ZATU har skubbet på, blev det i 2023 politisk besluttet at oprette en styrelse for undervisning kaldet TSC – Teachers Service Commission, som er et offentligt forvaltningsorgan, der skal udstikke rammerne for lærernes og førskolelærernes arbejde og arbejdsvilkår. En vigtig sejr, da det både vil gøre arbejdsgiveransvaret klarere og gøre det lettere for ZATU at indgå i dialog og forhandling med myndighederne om lærernes og førskolelærernes ansættelse, løn og vilkår. Det er desuden en stor sejr, at førskoleområdet kom med i aftalen, da denne styrelse normalt ikke inkluderer pædagoger.

Pædagoger er med
I Zanzibar går 3-6-årige børn i førskole, som ofte er en blanding af børnehave og skolegang. Af ZATU's nyrekrutterede medlemmer udgør pædagoger fra førskoleområdet næsten 44 procent.

”ZATU får mulighed for at repræsentere førskolelærerne, som i lang tid ikke har været forenet i Zanzibar, med det formål at forbedre deres arbejdsmiljø, siger formand i ZATU, Haji Juma.

ZATU nævner selv godt gammeldags fagforeningsarbejde som en af grundene til medlemsfremgangen. Man er taget rundt til skoler, har holdt møder og talt sin sag for lærerne og pædagogerne og derved organiseret dem. Det er lokale organisatorer ude i kommuner og sogne, som har sørget for at holde møderne. —

Faglig uddannelse sikrer unge et ordentligt job

Evalina Mwenges praktikforløb førte til et ordentligt job.

21-årige Paolo Rashidi er en af de unge, der har fået en relevant faglig uddannelse via samarbejdet. Efterfølgende har han fået arbejde som kvalitetstekniker hos El Sewedy, der bl.a. producerer kabler og generatorer.

”Jeg håber, jeg kan inspirere andre til at tage en erhvervsuddannelse og skabe en bedre fremtid for dem selv og deres familie,” siger han.

Fotos: Rasmus Holm

21-årige Evalina Mwenge er vokset op i det nordlige Tanzania som den yngste i en søskendeflok på fem. Hendes mor sælger varer på det lokale marked, og hendes brødre arbejder som daglejere. Alene er hun flyttet til Tanzanias største by, Dar Es Salaam, hvor hun har uddannet sig til montør på den statslige erhvervsskole VETA.

Ulandssekretariatet og Dansk Industri samarbejder med hovedorganisationen TUCTA og arbejdsgiverforeningen ATE om at skabe bedre faglige uddannelser i Tanzania, der kan hjælpe unge som Evalina Mwenge til et ordentligt job i den formelle økonomi. Som led i samarbejdet har Evalina Mwenge og cirka 700 unge tanzaniere allerede gennemført en faglig uddannelse, hvor deres pensum og praktikforløb er blevet skræddersyet med input fra arbejdsmarkedets parter og lokale virksomheder. Det sikrer, at de unges kvalifikationer matcher behovene på arbejdsmarkedet. Nu bliver indsatsen brugt som indspark i forhandlinger

med regeringen om, hvordan landets erhvervsuddannelser kan forbedres.

”Jeg er virkelig glad for at have været en del af programmet,” siger Evalina Mwenge.

Efter seks måneder på skolebænken og to måneders praktikforløb er det lykkedes hende at lande et job i den lokale fødevarerhvervsområde, hvor hun var i praktik.

”Det har ændret mit liv,” siger hun.

Bedre faglærere

Kun få i Tanzania tager en faglig uddannelse, og manglen på arbejdskraft med de rette kompetencer bremser vækst og udvikling i landet.

I projektet bliver faglærere opkvalificeret ude på arbejdspladserne, så de har relevant erhvervs erfaring.

”For at få en bedre erhvervsuddannelse i Tanzania, er det afgørende at give faglærerne bedre kvalifikationer,” siger formand for Uddannelsesforbundet, Hanne

Pontoppidan, der har været i Tanzania for at dele viden og danske erfaringer.

Praktik fører til job

I Tanzania drømmer masser af unge om at få et ordentligt arbejde i den formelle økonomi. Paradoksalt nok skrider de lokale virksomheder alligevel på arbejdskraft – vel at mærke med de rette kvalifikationer.

”Vi har store udfordringer med at få kompetent og uddannet arbejdskraft,” siger afdelingsleder i arbejdsgiverorganisationen ATE, Kennedy Rwehumbiza.

Praktisk erfaring og en tæt relation til lokale virksomheder er ifølge generalsekretær for hovedorganisationen Trade Union Congress of Tanzania (TUCTA), Hery Mkunda, nøglen til at få unge i job.

”En erhvervsuddannelse med praktik er et vigtigt redskab til at få folk i arbejde, fordi arbejdsgivernes behov bliver mødt,” siger Hery Mkunda. —

En erhvervsuddannelse med praktik er et vigtigt redskab til at få folk i arbejde, fordi arbejdsgivernes behov bliver mødt

Hery Mkunda, generalsekretær for hovedorganisationen TUCTA

Faglærte bliver uddannet til den grønne omstilling

I Malawi – et af verdens fattigste lande i det sydlige Afrika – har kun omkring 14 procent af befolkningen adgang til elektricitet. Der er taget initiativ til flere solenergi-projekter for at udbygge forsyningen til det nationale elnet, og regeringen har i det hele taget en plan om, at landets fremtidige vækst skal bygges på vedvarende og bæredygtig energi. Men Malawi står med en udfordring. Ligesom vi i Danmark mangler dygtige elektrikere til den grønne omstilling, har de heller ikke i Malawi nok faglærte med kompetencer til at installere solcellerne. Ulandssekretariatet har derfor i partnerskab med Dansk Industri og med støtte fra EU indledt et samarbejde i Malawi, som skal skaffe flere grønne hænder og ordentlige job i solcelleindustrien. Vejen derhen går via forbedrede erhvervsuddannelser, som klæder eleverne på til at producere, reparere og vedligeholde solceller.

”Samarbejdet hjælper unge med at få en faglig uddannelse, som kan sikre dem et ordentligt arbejde, der samtidig bidrager til at udbygge Malawis forsyning med grøn strøm,” siger generalsekretær i Malawi Congress of Trade Unions (MCTU), Madalitso Njolomole.

Lærer at installere solceller

Målet er både at uddanne de kloge hænder, som lokale solcellevirksomheder har brug for, og at uddanne små selvstændige solcelleinstallatører og – reparatører, som kan installere solpaneler i landområder hos fattige familier, der ellers ikke har adgang til elektricitet.

Indsatsen styrker samarbejdet mellem fire malawiske erhvervsskoler, lokale virksomheder og fagbevægelsen med henblik på, at læseplaner, praktikophold og efteruddannelse af faglærere tilrettelægges, så elevernes uddannelse kommer til at matche efterspørgslen hos lokale virksomheder i solenergisektoren. Konkret

skal indsatsen sikre en relevant faglig uddannelse til 800 elever. På længere sigt skal samarbejdet bane vej for at styrke arbejdsmarkedets partners dialog og forhandling med myndighederne om at skabe et bedre erhvervsuddannelsessystem i Malawi.

”Det er vigtigt at forbedre kvaliteten af erhvervsuddannelserne, så eleverne bliver klædt på til at matche behovene på arbejdsmarkedet – ikke mindst i forhold til de nye grønne job,” siger generalsekretær i Malawi Congress of Trade Unions (MCTU), Madalitso Njolomole.

Indsatsen i Malawi står ikke alene. I Tanzania har Ulandssekretariatet og Dansk Industri et lignende samarbejde (se s. 18-19). Og i Kenya har Arbejdsmarkeds-konsortiet (Ulandssekretariatet, 3F og Dansk Industri) sammen med en række danske og kenyanske partnere gennemført en indsats, der forbedrer kvaliteten af faglige uddannelser målrettet byggeriet. Her lykkedes det bl.a. at ændre læseplanerne, så indholdet af undervisningen i højere grad klæder de faglærte på til grønne job i byggesektoren. —

Foto: Søren Bjerregaard Jepsen

Fagbevægelsen støtter opbygningen af erhvervsfaglige uddannelser i Malawi.

Foto: Søren Bjerregaard Jepsen

Unge fra Malawi lærer at installere og reparere solceller.

Finansieret af
Den Europæiske Union

Med deres fag gør unge en forskel i verden

Man skal opleve verden for at forstå den. Det er tanken bag GLOBUS-puljen, som giver støtte til at danskere under uddannelse kan komme på studieophold eller praktik i et udviklingsland. Formålet med puljen er at engagere flere i udviklingssamarbejdet. Det sker blandt andet ved, at unge bruger deres fag til at gøre en forskel og involverer andre unge i deres erfaringer, når de kommer hjem. De kan fx lave workshops med medstuderende eller fælles projekter med andre lærlinge på DM i Skills eller folkemøder.

GLOBUS-puljen er finansieret af Danida og bliver drevet af Ulandssekretariatet og CKU. Puljen deler årligt 15,6 millioner kroner ud, og indtil nu har 48 projekter fået støtte. Her er et par eksempler på støttede projekter.

Foto: TES Skolen i Afrika

"Det, der har overrasket mig mest, er, at man kan gøre en fysisk mærkebar forskel med sin viden. Det kan mærkes helt ind i knoglerne, den gløede som det skaber."

Johan
Elektrikerlærling, Hadsten

Tanzania
Danske organisationer: Den Jyske Håndværkerskole og TES Skolen i Afrika

Solceller giver lærlinge indsigt i Tanzania

Opsætning af solceller giver skoleelever i Tanzania lys og mulighed for at læse og danske elektrikerlærlinge et indblik i det globale syd. Den Jyske Håndværkerskole og foreningen TES Skolen i Afrika har sammen et projekt, hvor de sender elektrikerlærlinge til Tanzania. Her samarbejder de med lokale lærlinge om at skaffe el til lokale folkeskoler via solceller.

Bolivia

Danske organisationer: International Børnesolidaritet, Københavns Professionshøjskole, VIA University College, BUPL, FOA og Socialpædagogerne

"De bolivianske piger har været så seje at tage kampen op for deres rettigheder. Det gav mig helt klart stof til eftertanke. Nu glæder jeg mig endnu mere til at komme til Bolivia og se deres arbejde."

Marie
Pædagogstuderende, Holstebro

Pædagogstuderende lærer af boliviansk gadeprojekt

Danske pædagogstuderende bliver inspireret af et boliviansk gadeprojekt til at bruge leg og sport i traumebehandling. De har haft besøg af to pædagoger og fem unge udsatte kvinder fra Bolivia, der har holdt oplæg for 2000 studerende, deltaget i workshops og åbnet FOA's kongres. De danske studerende skal også til Bolivia, hvor de skal deltage i arbejdet med udsatte unge.

Foto: International Børnesolidaritet

Foto: Skoleliv i Nepal

"Kotahi skole har få ressourcer. Vi underviser i science, og selvom et whiteboard, en computer og andet udstyr ville have været nice, er jeg blevet overrasket over hvor meget man kan gøre med få ting."

Nora
Lærerstuderende, København

Nepal

Danske organisationer: Skoleliv i Nepal og Københavns Professionshøjskole

Lærerstuderende får nye perspektiver i Nepal

En gruppe danske lærerstuderende underviser i en lille landsbyskole i Nepal. I et samarbejde mellem foreningen Skoleliv i Nepal og Københavns Professionshøjskole er de blevet sendt ud i praktik her. De samarbejder med lærerne på skolen om et projekt, hvor de sammen med eleverne udvikler undervisningsmateriale.

ANSØG HER

Læs retningslinjerne og søg støtte fra GLOBUS-puljen.

www.globuspuljen.dk

Foto: Emil Hougaard Bertelsen

GL-BUS

Puljen for globalt engagement, uddannelse og samarbejde

Fagbevægelsen støtter kolleger i verden

Ulandssekretariatet samarbejder med danske fagforbund om solidaritetsstøtte i en række lande. Her er et udpluk fra 2023.

ZANZIBAR Nye redskaber til strategiudvikling og kommunikation

I 2023 har Dansk El-Forbund støttet TUICO-Z, som bl.a. organiserer elektrikere i Zanzibar. Støtten er gået til at kapacitetsopbygge TUICO-Z og give fagforbundet nye redskaber indenfor strategiudvikling og kommunikation.

Foto: Jørgen Laurvig

COLOMBIA Bedre forhold for arbejdere i Colombias svinesektor

En fyreseddel, hvis du melder dig ind i fagforeningen og risiko for trusler, vold og drab, hvis du er fagligt aktiv. Arbejdstagerrettigheder har trange kår i Colombia. Fødevarerforbundet NNF har siden 2019 støttet det colombianske fødevarerforbund, SINALTRAINAL's arbejde med at forbedre forholdene for arbejderne i landets svinesektor.

“Det er imponerende, at det trods de brutale og til tider livsfarlige forhold for fagforeningsmedlemmer er lykkedes at uddanne nye faglige ledere, styrke fødevarerforbundet og forhandle bedre vilkår på plads for arbejdere i Colombias svinesektor. Det er vi glade for og stolte over at have bidraget til,” siger forbundsformand i Fødevarerforbundet NNF, Ole Wehlast.

UKRAINE Indsamling donerer rent drikkevand

En privat indsamling foretaget af HK Service Hovedstaden er gået til rent drikkevand til borgerne i Danmarks partnerby Mykolaiv via Ukraines hovedorganisation FPU. Indsamlingen blev til, fordi HK Service Hovedstadens formand René Knudsen opfordrede til at donere til Ukraine i stedet for at modtage gaver, da han fyldte 60. Indsamlingen er et symbol på den enorme solidaritet der strømmer mellem danske og ukrainske fagforeninger efter krigens udbrud. Flere danske fagforbund planlægger således forskellige former for solidaritetsstøtte til Ukraine via Ulandssekretariatet.

Foto: Bill S

Bangladesh Nyt legetøj gør læring til en leg

Med støtte fra BUPL Hovedstaden har børnenes hverdag ændret sig på en førskole i Bangladesh. Nu leger børnene sig til viden og færdigheder. På førskolen går gadebørn og børn af fattige syersker fra Bangladeshs tekstilfabrikker. Støtten er gået til at give førskolens lærere et kursus i, hvordan læring kan foregå gennem leg samt til at indkøbe nyt læringslegetøj til børnene. De fleste af børnene kommer fra familier, som kæmper for at få mad nok på bordet. BUPL Hovedstadens støtte er også gået til at uddele madpakker, skrivestyr og bøger til børnene.

Foto: Malek el-Maharza

JORDAN Opbygning af ungdomsafdeling i el-forbund

Dansk El-Forbund har siden 2017 støttet det jordanske el-forbund, The General Trade Union for Electricity Workers in Jordan (GTUEWJ). I 2023 er støtten bl.a. gået til at opbygge en ny ungdomsafdeling og til at styrke indsatsen med at organisere flere unge elektrikere. Som en del af samarbejdet har unge fra Dansk El-Forbund været i Jordan for at dele erfaringer og viden med de nyvalgte medlemmer af ungdomsforbundet i Jordan. Hos det jordanske el-forbund er der stor tilfredshed med Dansk El-Forbunds engagement og indsats i Jordan.

“Det er afgørende, at vi skaber en ny ung generation i fagforeningen, som kan styrke organiseringen og kommunikationen med de unge. De er nemlig tættere på de udfordringer, problemer og bekymringer, som unge i el-branchen er udsat for. Det har samarbejdet og Dansk El-Forbund Ungdoms erfaringer styrket,” siger formand for GTUEWJ, Fakhri Al-Ajarmeh.

På kampagnesporet

2023 indeholdt en perlerække af events, møder og workshops, hvor Ulandssekretariatet var i kontakt med baglandet og danskerne.

Foto: Ulandssekretariatet

DM
i Skills

Verdensmål i hænderne

DM i Skills er et summende virvar af udstillinger, maskiner og cirka 300 unge fra faglige uddannelser, som konkurrerer om at blive Danmarks bedste inden for deres fag. 51.000 besøgte DM i Skills i Fredericia, heriblandt masser af skoleelever. I 2023 samarbejdede Ulandssekretariatet med Ungdomsbureauet om en stand under temaet "Verdensmål i Hænderne", hvor snedkerelever fra Roskilde mødte de mange, som ville opleve faglighed kombineret med grøn omstilling og globalt udsyn.

Foto: Ulandssekretariatet

Klima-
folkemødet

Grøn og retfærdig omstilling

Ulandssekretariatet deltog for første gang i Klimafolkemødet i Middelfart. Fokus var på koblingen mellem grøn omstilling og det at bruge sin faglige uddannelse i det globale syd via GLOBUS-puljen. Vi fik besøg af minister for udviklingssamarbejde og global klimapolitik Dan Jørgensen, som bl.a. hørte om Skive Colleges GLOBUS-projekt med at sende studerende til en erhvervsskole i Kenya. Ministeren mødte også unge fra Dansk El-Forbund, der som en del af Ulandssekretariatets 'Unge Viser Vejen'-kampagne, havde en stand.

Folkemødet
Bornholm

Fagbevægelsens Plads

Ulandssekretariatet deltog på FH's Fagbevægelsens Plads, hvor besøgende gennem virtual reality kunne prøve at tage deres fag med ud i verden. For at reklamere for GLOBUS-puljen afholdt Ulandssekretariatet og CKU, der sammen forvalter puljen, desuden et mindre event med 2030beyond med FGU'ere og elever fra kokkeskoler, som har arbejdet med bæredygtige fødevarer i Kenya.

Kongresser

Tillidsrepræsentanter og bagland

Ulandssekretariatet deltog med stor glæde i kongresserne hos forbundene i vores bagland. I 2023 deltog vi på Uddannelsesforbundets kongres, hvor faglærerne har en særlig relevans for GLOBUS-puljen. Desuden deltog Ulandssekretariatet med en stand på Socialdemokratiets kongres.

Foto: Rasmus Holm

Kampagne

Unge på tværs af verdensdele

Unge fra Dansk El-Forbund, Dansk Metal, FOA, HK og BUPL afholdt en række online workshops med deres jævnaldrende østafrikanske kolleger. Temaerne var grøn og retfærdig omstilling, ligestilling og kvalitet i faglige uddannelser. Det affødte interessante, faglige diskussioner, og på trods af vidt forskellige vilkår og kontekst, var der en slående lighed mellem de unges udfordringer på tværs af ækvator. Onlinemøderne inspirerede de unge til at lave kampagneaktiviteter i Danmark, Rwanda og Kenya (se s. 28-29).

Bliv opdateret

Alt, hvad der er værd at vide om arbejdsmarkedet, står i Ulandssekretariatets arbejdsmarkedsprofiler. De er en eksklusiv indgang til analyser og data om arbejdsmarkedet i de lande, Ulandssekretariatet arbejder i, og bliver udgivet løbende. Dermed er arbejdsmarkedsprofilerne højst et par år gamle, hver gang der udkommer en ny. Find dem her:

Foto: Rasmus Holm

Ungdommens
Folkemøde

Demokratifestival for unge

Ulandssekretariatets 'Unge Viser Vejen'-kampagne havde en god plads på Ungdommens Folkemøde i København, som blev besøgt af cirka 30.000. Unge fra HK, Dansk El-Forbund, FOA og Dansk Metal lavede et væld af kampagneaktiviteter, som satte fokus på ligestilling, kvalitetsuddannelser og grøn omstilling. Ulandssekretariatet deltog også med GLOBUS-puljen i "Makerzone" under Verdensmål i Hænderne – en lille oase til håndens arbejde mellem alle debatterne for de cirka 30.000 unge fra folkeskoler, gymnasier, erhvervsskoler, efterskoler m.v.

Omtale af Ulandssekretariatet i fagbevægelsens medier i 2023

Fagligt aktive unge viser vej til Verdensmålene

Hvordan når vi FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling inden 2030? Unge metalarbejdere, SOSU'er, elektrikere, pædagoger og kontoransatte fra Kenya, Rwanda og Danmark har mødtes online for at dele erfaringer og inspirere hinanden til løsninger. På tværs af verdensdele diskuterede de grøn omstilling, ligestilling og kvalitetsuddannelse – tre af de 17 Verdensmål.

"De udfordringer, de står med i Kenya, er faktisk meget lig dem, vi står med i Danmark," siger formand i Dansk El-Forbund Ungdom – Storstrøm, Mikkel Krog, som har været en del af Ulandssekretariatets 'Unge Viser Vejen'-kampagne.

"Vores problematikker var så ens, selvom vi er mange tusinde kilometer fra hinanden," siger Louise Konnerup, som er aktiv i HK Ungdom.

Grøn og retfærdig omstilling

Tom Wabwire er en af de unge kenyanske elektrikere, der har mødtes med fagligt aktive fra Dansk El-Forbund Ungdom for at diskutere grøn og retfærdig omstilling. Han bed bl.a. mærke i danskernes beskrivelser af, at faglige uddannelser nedprioriteres. Sådan er det også i Kenya, fortæller Tom Wabwire.

"Vi kæmper med forældede lærebøger og nedslidte maskiner og værktøj. Det sænker kvaliteten af vores uddannelser og forsinker den grønne omstilling," siger han.

En anden udfordring, som unge fra Kenya, Rwanda og Danmark er fælles om at pege på, er stereotype forestillinger om fag og køn, som spænder ben for ligestilling på arbejdsmarkedet. Uanset om man kigger på Rwanda, Danmark eller Kenya, er mænd fx markant underrepræsenteret blandt sygeplejersker og pædagoger. Mens man i alle tre lande skal kigge langt efter kvindelige metalarbejdere og elektrikere.

Opgør med stereotyper om fag og køn

Gruppen af unge danske SOSU'er, som mødtes med sygeplejersker fra Rwanda, blev enige om, at tiden er inde til et opgør med fordomme, som afholder mænd fra at søge mod pleje- og omsorgsfagene.

"Historisk er omsorg og pleje blevet opfattet som arbejde for kvinder," siger Kwitonda Erneste, der bryder statistikken ved at være ung mandlig sygeplejerske i Rwanda.

Vores problematikker var så ens, selvom vi er mange tusinde kilometer fra hinanden

Louise Konnerup, HK Ungdom

"Vi skal have færre kønsopdelte roller," siger social og sundhedsassistent Monica Thilemann fra FOA Ungdom.

Under onlinemøderne pegede de unge kenyanske metalarbejdere desuden på et behov for at gøre op med diskrimination og chikane.

"Det har de oplevet rigtig meget af, og det har vi også," siger ungdomsformand i Dansk Metal Kolding-Vejen-Vojens, Kristoffer Manegway.

Som en del af samarbejdet har de fagligt aktive unge lavet kampagneaktiviteter i deres hjemlande, hvor de har sat fokus på ligestilling, kvalitetsuddannelse og grøn omstilling. De danske unge har bl.a. været på erhvervsskoler, til Ungdommens Folkemøde og Klima-folkemødet.

SE FILM

Projektet er støttet af Engagementspuljen, der forvaltes af CISU.

Ulandssekretariatet er fagbevægelsens udviklingsorganisation

Retten til ”retfærdige og gunstige arbejds-vilkår” er en del af FN’s Verdenserklæring om Menneskerettigheder fra 1948. I Ulandssekretariatet arbejder vi for, at ordentlige løn- og arbejdsvilkår skal gælde for alle – uanset hvor i verden man bor.

Ulandssekretariatet er dansk fagbevægelses udviklingsorganisation med 14 ansatte i Danmark samt danske rådgivere og lokalt ansatte i hele verden. Ulandssekretariatet er i konsortium med 3F og Dansk Industri om et strategisk partnerskab med Danida, og forvalter desuden Danida-puljen GLOBUS sammen med Center for Kirkeligt Udviklingssamarbejde (CKU).

Udgangspunktet for vores arbejde er fagbevægelsens værdigrundlag og det faglige nationale og globale netværk. Vi arbejder målrettet inden for de fire søjler i ILO’s Anstændigt Arbejde-dagsorden på:

- At skabe ordentlige job.
- At sikre arbejderes rettigheder.
- At skabe sociale sikkerhedsnet.
- At sikre dialog og forhandling.

Vi arbejder for en grøn og retfærdig omstilling med fokus på jobskabelse og -sikkerhed, omskoling til nye teknologier og sociale sikkerhedsnet i samarbejde med arbejdsmarkedets parter.

Gennem Ulandssekretariatet styrker dansk fagbevægelse kapacitetsopbygning og fortalervirksomhed hos faglige organisationer i udviklingslandene, så de kan udfylde deres demokratiske rolle på arbejdsmarkedet og bidrage til bæredygtig vækst og beskæftigelse.

FH’s medlemsforbund er vores bagland

Bestyrelsesformand
Morten Skov Christiansen
Formand, FH

Næstformand
René Nielsen
Næstformand, Dansk Metal

3F
Tina Christensen
Næstformand

Blik- og Rørarbejderforbundet
Henrik W. Petersen
Formand

BUPL
Lasse Bjerg Jørgensen
Hovedkasserer

Danmarks Lærerforening
Bestyrelsespost er vakant

Dansk El-Forbund
Benny Yssing
Formand

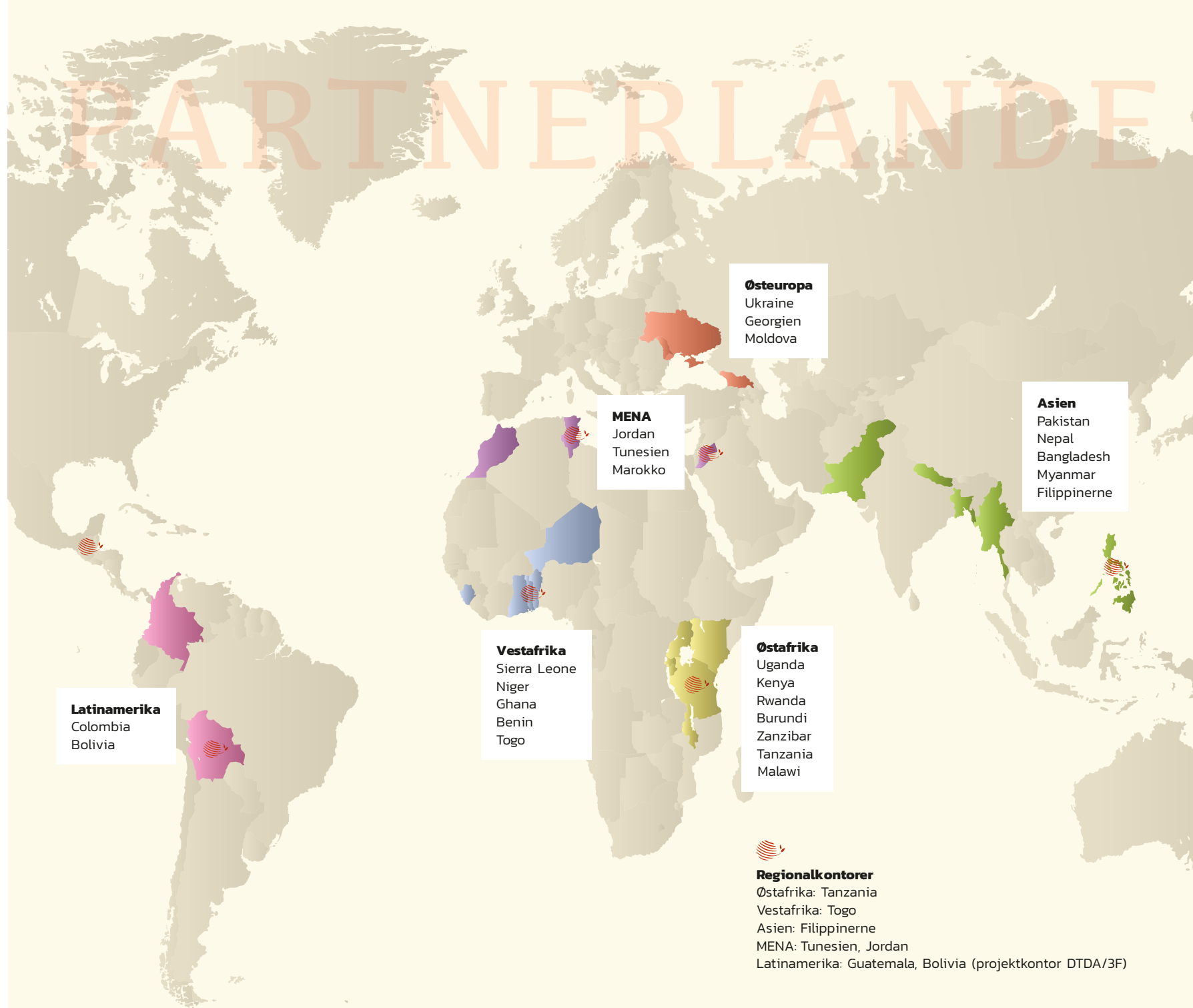
Dansk Sygeplejeråd
Bestyrelsespost er vakant

Farmakonomforeningen
Ann-Mari Grønæk
Formand

Fødevareforbundet NNF
Ole Wehlant
Formand

HK
Mads Samsing
Næstformand

Uddannelsesforbundet
Formand Hanne Pontoppidan

Latinamerika
Colombia
Bolivia

Vestafrika
Sierra Leone
Niger
Ghana
Benin
Togo

Østafrika
Uganda
Kenya
Rwanda
Burundi
Zanzibar
Tanzania
Malawi

MENA
Jordan
Tunesien
Marokko

Østeuropa
Ukraine
Georgien
Moldova

Asien
Pakistan
Nepal
Bangladesh
Myanmar
Filippinerne

Regionalkontorer
Østafrika: Tanzania
Vestafrika: Togo
Asien: Filippinerne
MENA: Tunesien, Jordan
Latinamerika: Guatemala, Bolivia (projektkontor DTDA/3F)

Danske samarbejdspartnere

Faglige organisationer
3F
BAT-kartellet
Blik- og Rørarbejderforbundet
BUPL
Dansk El-Forbund
Danmarks Lærerforening
Dansk Metal
Dansk Sygeplejeråd
FOA – Fag og Arbejde
Farmakonomforeningen
FH
Fødevareforbundet NNF
HK
Kost- og ernæringsforbundet
Serviceforbundet
Uddannelsesforbundet

Andre
2030beyond
Center for Kirkeligt Udviklings-samarbejde (CKU)
DACAAR
Den Jyske Håndværkerskole
Danida
Dansk Industri (DI)
Divérs
Etisk Handel Danmark
EU
HEG – Himmerlands Erhvervs- og Gymnasieuddannelser
PlanBørnefonden
Sex & Samfund
Skive College
SOSU H
Techcollege
UCH Uddannelsescenter
Holstebro
Ungdomsbureauet

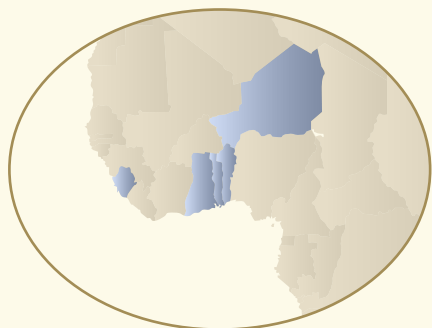
MENA ●●

I Mellemøsten og Nordafrika samarbejder Ulandssekretariatet med faglige organisationer i Jordan, Tunesien og Marokko. Indsatsen drejer sig om træning af unge i arbejdstagerrettigheder, etablering af ungdomskomiteer i fagforbund, træning af kvinder i rettigheder og kampagnearbejde, træning af arbejdsmiljørepræsentanter samt støtte til fagbevægelsens arbejde med dialog og forhandling. I 2023 resulterede støtten bl.a. i dannelsen af en ungdomskomite i Casablanca.

LATINAMERIKA ●●●●

I Latinamerika samarbejder Ulandssekretariatet med faglige organisationer i Colombia og Bolivia. I Colombia fokuserer indsatsen på arbejdstagerrettigheder for fagforeningsmedlemmer og migranter som led i en grøn og retfærdig omstilling. I Bolivia støtter vi sundhedsarbejdernes og lærernes indsats for at forbedre sundhedssystemet, sikre mere kvalitet i undervisningen samt forbedre arbejdsvilkårene. Et vigtigt resultat er, at det er lykkedes Colombias fagbevægelse at afværge forringelser af landets sociale sikkerhedsnet. Et andet eksempel er, at Bolivias sundhedsarbejdere har fået forbedrede arbejdsvilkår og lønstigninger.

VESTAFRIKA ●●●●

I Vestafrika samarbejder Ulandssekretariatet med faglige organisationer i Benin, Ghana, Niger, Sierra Leone og Togo. Indsatsen fokuserer på ordentlige arbejdsforhold for sårbare migranter, børn og arbejdere i den uformelle økonomi samt sociale sikkerhedsnet og bedre rammevilkår. Desuden uddanner fagbevægelsen kvindelige fagforeningsledere og tillidsrepræsentanter for at øge ligestilling på arbejdsmarkedet. Fagbevægelsen har med Ulandssekretariatets støtte sat deres aftryk på sociale sikringsordninger i lande som Ghana og Sierra Leone for at imødekomme konsekvenserne af epidemier og klimaforandringer.

Målsætninger og strategiske prioriteringer

- Mere systematisk og konstruktiv **dialog og forhandling**.
- Forbedrede **rammevilkår** på arbejdsmarkedet.
- Inklusion af sårbare grupper og fokus på at hjælpe arbejdere fra den **uformelle økonomi** over i den formelle.
- Øget **ligestilling** på arbejdsmarkedet.
- Forbedrede **faglige uddannelser**, efteruddannelser og træning.
- **Retfærdig grøn omstilling** til klima- og miljøvenlig produktion.

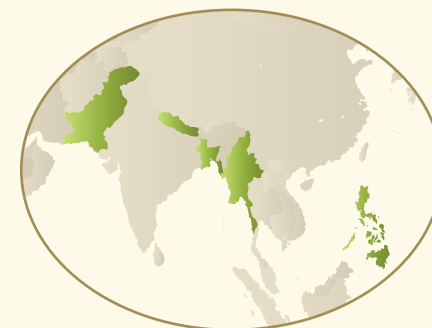
ØSTEUROPA ●●●

I Østeuropa samarbejder Ulandssekretariatet med faglige organisationer i Georgien, Ukraine og Moldova. Indsatsen fokuserer bl.a. på arbejdsmiljø og -sikkerhed, EU-tilnærmelse, erhvervsfaglige uddannelser, grøn og retfærdig omstilling, kommunikation og ungeinddragelse. Samarbejdet har bl.a. bidraget til, at der i Georgien for første gang siden landets selvstændighed er et flertal af befolkningen, som har en positiv opfattelse af fagbevægelsen, og i Moldova har støtten bidraget til at sikre, at landets mindsteløn stiger med 25 procent.

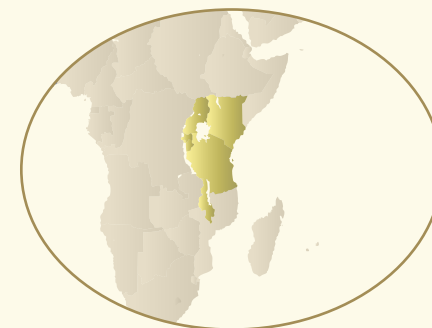
ASIEN ●●●●

I Asien samarbejder Ulandssekretariatet med faglige organisationer i Bangladesh, Nepal, Filippinerne, Myanmar og Pakistan. Vi støtter bl.a. fagbevægelsen i Bangladesh og Filippinerne med at fremme retten til at organisere sig, mens fagbevægelsen i Myanmar kæmper for demokrati. Desuden støtter vi fagbevægelsen med at sætte grøn og retfærdig omstilling på dagsordenen og indgå i dialog med regering og arbejdsgivere om at skabe nye jobs og bedre sociale sikkerhedsnet.

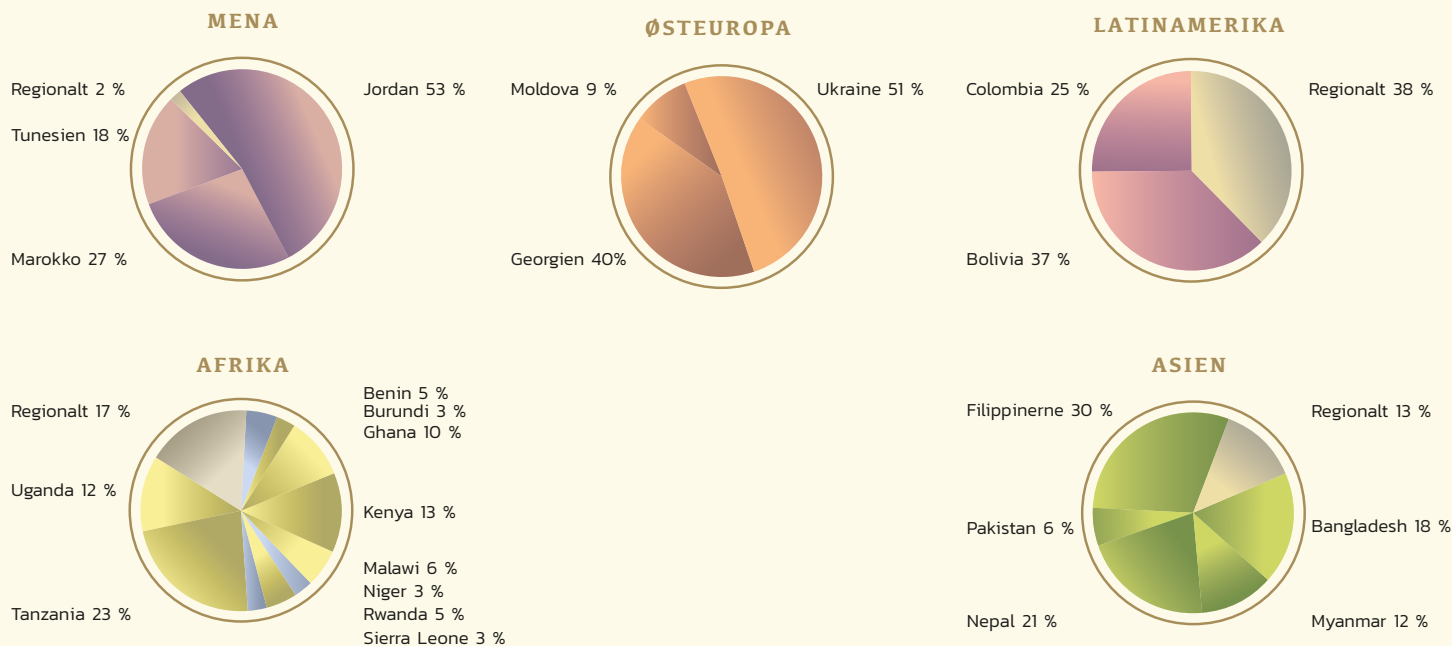
ØSTAFRIKA ●●●●●

I Østafrika samarbejder vi med faglige organisationer i Burundi, Kenya, Tanzania, Rwanda, Uganda, Zanzibar og Malawi. Indsatsen fokuserer primært på grøn og retfærdig omstilling, forhandling, uformel økonomi, forbedrede rammevilkår og faglige uddannelser. Et af samarbejdets vigtige resultater er, at over 1.200 elever har fået en faglig uddannelse til den grønne omstilling. Desuden er faglige organisationer blevet klædt på til at rejse dagsordener om ligestilling og en retfærdig grøn omstilling med ordentlige løn og arbejdsvilkår i Østafrika.

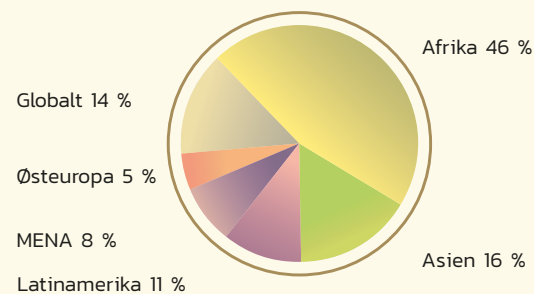

ØKONOMISKE NØGLETTAL

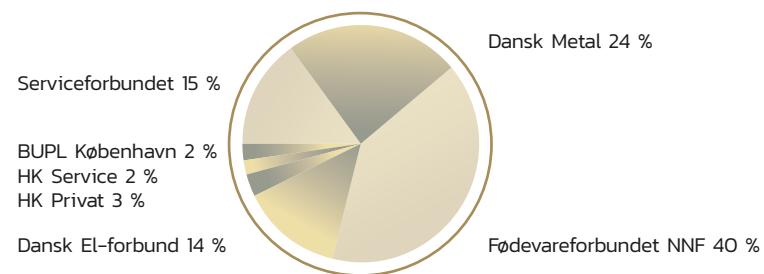
Indsatser 2023 – fordelt på lande

Indsatser 2023 – fordelt på verdensdele

Solidaritetsprojekter – fordelt på danske samarbejdspartnere 2021-2023

Fagbevægelsen spiller en nøglerolle:

De største udfordringer kan kun løses i globalt fællesskab

I Danmark har fagbevægelsen i mere end hundrede år forsvaret arbejderes rettigheder og kæmpet for lønmodtagernes arbejdsvilkår. Gennem dialog og forhandling med arbejdsgivere og regering har fagbevægelsen bidraget til at opbygge et arbejdsmarked, hvor man ikke behøver at sætte livet på spil, når man går på arbejde, og hvor man får en løn, man kan leve for. Når de vigtigste beslutninger, der berører danske lønmodtagere, skal træffes, sidder fagbevægelsen med ved forhandlingsbordet og bidrager til løsningerne. Men Danmark er også et lille land i en stor verden. Det, der sker andre steder, har også indflydelse på os, og mange af tidens allerstørste udfordringer kan vi kun løse i fællesskab med andre. Global opvarmning og grøn omstilling, fattigdom og migration, kunstig intelligens og nye teknologier er alle problemstillinger, som berører det danske arbejdsmarked, men som vi ikke kan finde svar og løsninger på alene.

Internationale muskler

Fagbevægelsen spiller en vigtig rolle, når vi i de kommende år skal sikre, at den store og nødvendige grønne omstilling også bliver retfærdig. De nye grønne job skal være ordentlige med en rimelig løn og et sikkert arbejdsmiljø. Ingen lønmodtagere skal efterlades på perronen uden mulighed for efteruddannelse, opkvalificering og

medbestemmelse, og der skal være gode sikkerhedsnet, som griber, når job forsvinder. Heldigvis har vi musklerne til at tage kampen op, for vi står ikke alene. Fagbevægelsen er en af de allerstørste spillere i det globale civilsamfund og har indflydelse på alt fra klimapolitik til arbejdsmarkedslovgivning. Det er med til at sikre arbejdstageres rettigheder i hele verden. Den Internationale Faglige Sammenslutning (ITUC) består af 340 hovedorganisationer fra 169 lande – herunder FH i Danmark – og repræsenterer over 200 millioner lønmodtagere. Dertil kommer de globale fagforbund, hvor igennem fagforbund i samme sektorer på tværs af landegrænser taler med en stærk fælles stemme – for blot at nævne nogle af de internationale samarbejder, der giver fagbevægelsen sine globale muskler.

Fælles løsninger

Ulandssekretariatet er en del af fagbevægelsens internationale samarbejde. Vi arbejder for at kapacitetsopbygge og styrke fagbevægelsen i det globale syd, så de kan forsvare arbejdstagerrettigheder lokalt og bidrage til demokrati i deres hjemland. Vi gør det, fordi retten til retfærdige arbejdsvilkår og en løn, man kan leve for, er en menneskeret, og fordi alle bør have mulighed for at organisere sig og forhandle løn og arbejdsvilkår uden at frygte for konsekvenserne. Men vi gør det også, fordi vi kun i stærke fællesskaber med vores kollegaer i resten af verden kan finde løsninger på de globale udfordringer, som påvirker os alle – nu og i fremtiden.

René Nielsen

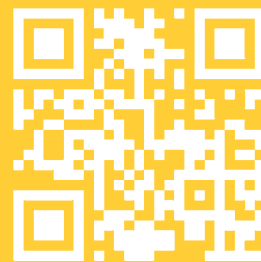
Næstformand for Ulandssekretariatet
Næstformand for Dansk Metal

Danske unge får praktisk tilgang til FN's Verdensmål

Ulandssekretariatet engagerer danske unge i udviklingsarbejde. Det sker gennem kampagner som 'Unge Viser Vejen' (se s. 28-29) og GLOBUS-puljen, som kan søges til projekter, hvor danske unge arbejder med udviklingsarbejde - fx via praktikophold. De to tømrerlærlinge fra UCH i Holstebro viser deres Kenya-projekt frem på Klimafolkemødet.

Sådan søger du
GLOBUS-puljen

GLOBUSPULJEN.DK

ULANDSEKRETIARIATET - DTDÅ
DANISH TRADE UNION DEVELOPMENT AGENCY